

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව
බාහිර විභාග අංශය
ව්‍යාපාර කළමනාකරණ අධ්‍යයන පීඨය

ව්‍යාපාර කළමනාකරණවේදී (සාමාන්‍ය) උපාධි ද්විතීය පරීක්ෂණය (බාහිර) - 2010
2012 ජනවාරි

BMGT E 2035 - කළමනාකරුවන් සඳහා ගණකාධිකරණය

ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : 07

කාලය : පැය 03 යි

ඕනෑම ප්‍රශ්න පහකට (05) පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

(01) අ) "නවීන ව්‍යාපාරික තත්ත්වයක් යටතේ කර්මාන්ත පාලනය සඳහා ඵලදායී පිරිවැය පද්ධතියක් අත්‍යවශ්‍ය වන අතර ව්‍යාපාර ස්ථායීතාවය ආරක්ෂා කිරීමට දරණ ඕනෑම කළමනාකරණ උත්සාහයක වැදගත් කොටසක් ලෙසද සැලකිල්ලට ගනී." සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 05)

ආ) නෙක්ෂෝ ස්ටාර් ආයතනය, ක්‍රීඩා භාණ්ඩ අලෙවි කරන යෝධ ගබඩාවකි. ඉන්වෙන්ටරි පිළිබඳ තීරණ සඳහා ආර්ථික ඇණවුම් ප්‍රමාණය (EOQ) තීරණ මොඩලයක් භාවිත කරයි. ඔවුන් දත් ඔවුන් නිපදවන කැන්ඩි හොකි ජර්සිස් සඳහා ඉන්වෙන්ට්‍රි තීරණ ගැන සලකා බලමින් සිටී.

2011 සඳහා දත්ත වන්නේ;

හොකි ජර්සි සඳහා අපේක්ෂිත වාර්ෂික ඉල්ලුම	20,000
මිලට ගැණුම් ඇණවුමක ඇණවුම් පිරිවැය	රු: 400
වර්ෂයකට තබාගැනීමේ පිරිවැය	ජර්සියකට රු: 14

එක් ජර්සියක පිරිවැය රු. 80 ක් වන අතර විකුණුම් මිල රු: 160 කි. වර්ෂයකට එක් ජර්සියක් තබා ගැනීමේ පිරිවැය රු: 14 සමන්විත වන්නේ රු: 9.60 ක් වූ ආයෝජනය මත අවශ්‍ය ප්‍රතිලාභය (12%) සහ රු: 4.40 ක් වන අදාළ රක්ෂණ සහ ප්‍රවාහන පිරිවැයන් වල එකතුවෙනි. මිලදී ගැනීමේ පොරොත්තු කාලය දින 07 කි. මෙම යෝධ ගබඩාව වසරේ දින 365 ක් විවෘතව ඇත.

අවශ්‍ය වන්නේ,

- අ) ආර්ථික ඇණවුම් ප්‍රමාණය (EOQ) ගණනය කරන්න.
- ආ) එක් වර්ෂයකදී කරනු ලබන ඇණවුම් සංඛ්‍යාව ගණනය කරන්න.
- ඇ) නැවත ඇණවුම් ලක්ෂ්‍යය ගණනය කරන්න.
- ඈ) ජීට් (JIT) මිලදී ගැනීම් ක්‍රමය විස්තර කර එහි වාසි දක්වන්න.

(ලකුණු 10)

ඇ) පහත සඳහන් ඒවා නියෝජනය වන පිරිවැය නියමුවා දක්වන්න.

ශ්‍රිතය (Function)	නියෝජනය කරන පිරිවැය නියමුවා
මිලට ගැනුම්	
බෙදාහැරීම්	
ගිණුම්කරණය	
දත්ත සැකසීම	
පර්යේෂණ හා සංවර්ධනය	

(ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 20)

(02) අ) සීමිත ගැමා සමාගම A හා B යන භාණ්ඩ දෙකක් නිපදවා අලෙවි කරයි. A භාණ්ඩයෙන් ඒකක 12000 ක් ද B භාණ්ඩයෙන් ඒකක 10,000 ක්ද නිපදවා අලෙවි කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. ඇස්තමේන්තු පිරිවැය විස්තර පහත දක්වේ.

	A	B
	(රු.)	(රු.)
සෘජු ද්‍රව්‍ය	80	48
සෘජු ශ්‍රමය	50	40
වෙනත් විචල්‍ය පිරිවැය	30	22

ඇස්තමේන්තුගත නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය රු. 630,000/= කි. සෘජු ශ්‍රමය සඳහා පැයකට රු. 10 කි.

නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය රු. 630,000/= පහත ආකාරයට සකස් වී ඇත.

කාර්යය	ඇස්තමේන්තුගත පොදුකාර්ය පිරිවැය (රුපියල්)	පිරිවැය පදනම	අපේක්ෂිත කාර්ය පිරිවැය	
			A	B
ඇඹරුම්	277,000	යන්ත්‍ර පැය	12000	8000
ද්‍රව්‍ය ලැබීම්	50,000	ලැබීම් සංඛ්‍යාව	600	400
ගුණත්වය	72,000	පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	500	300
යන්ත්‍ර සංවිධානය	96,000	සංවිධාන වාර ගණන	6000	4000
ඇසුරුම්	90,000	බෙදාහැරීම් ගණන	40	20
මෝස්තර	45,000	මෝස්තර සංඛ්‍යාව	03	02

සමාගම පොදුකාර්ය පිරිවැය අන්තර්ග්‍රහණය කිරීම සඳහා සෘජු ශ්‍රම පැය පදනම යොදා ගනු ලබන්නේ නම්,

- පූර්ව නිශ්චිත පොදුකාර්ය අන්තර්ග්‍රහණ පැය අනුපාතය ගණනය කරන්න.
- ඉහත අනුපාතය යොදාගෙන ඒකකයක මුළු පිරිවැය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 12)

ආ) XYZ සමාගම විසින් ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ජනවාරි පළමුවැනි දින යන්ත්‍රයක් මිලදී ගනු ලැබීය. එම යන්ත්‍රයට අදාළව පහත තොරතුරු ඔබ වෙත සපයා ඇත.

යන්ත්‍ර පිරිවැය	රු: 40,000
ඇස්තමේන්තුගත ආයුකාලය	වසරකට පැය රු: 1800 බැගින් වසර 15
ඇස්තමේන්තුගත සුංඞුං වටිනාකම	රු: 2500
මුළු ආයුකාලයටම ඇස්තමේන්තුගත අළුත්වැඩියා වියදම	රු: 10,500
බල පරිභෝජනය පැයකට	ඒකකයකට 0.07 බැගින්
	ඒකක 15
රක්ෂණය	මසකට 0.75%
පරිභෝජන තොගය	මසකට රු: 25

යන්ත්‍රය රු: 500 ක මසක කුලියක් ගෙවමින් එක්තරා දෙපාර්තමේන්තුවක ස්ථාපිත කළ අතර එය මුළු භූමි වර්ග ප්‍රමාණයෙන් 1/5 ක් අත්පත් කරගෙන ඇත. මසකට අදාළ ආලෝක වියදම ආලෝක ලක්ෂයෙන් (points) 10 ක් සඳහා රු: 40 ක් වන අතර ඉන් 03 ක් මෙම යන්ත්‍රයට අදාළ වේ. සුපරීක්ෂකගේ මසක වේතනය රු: 5000 ක් වන අතර ඔහු තම කාලයෙන් 1/4 ක් යොදවනුයේ මෙම යන්ත්‍රයට අදාළවය. යන්ත්‍ර පැය අනුපාතිකය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 08)

(මුළු ලකුණු 20)

(03) අ) ආන්තික පිරිවැයකරණ ලාභය සහ අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැයකරණ ලාභය අතර දක්නට ලැබෙන වෙනස කුමක්ද?

(ලකුණු 03)

ආ) 2011 ඔක්තෝම්බර් මාසයේ කැපිටල් සමාගමේ විභියෝ වෙප් නිෂ්පාදන යන්ත්‍රයට අදාළ දත්තයන් පහත දැක්වේ.

	ඇස්තමේන්තුගත නිෂ්පාදන පිරිවැය විභියෝ වෙප් එකක් සඳහා (රු.)
සෘජු ද්‍රව්‍ය	320
සෘජු නිෂ්පාදන ශ්‍රම පිරිවැය	180
විචල්‍ය නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය	140
ස්ථාවර නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය	<u>200</u>
	<u>840</u>

විචල්‍ය නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය නිෂ්පාදන ඒකක ප්‍රමාණයට අනුපාතිකව වෙනස් වේ. එක් වෙප් එකක් සඳහා ස්ථාවර නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය රු: 200 ක් වන අතර, මාසයක් සඳහා ස්ථාවර නිෂ්පාදන පිරිවැය රු: 300,000,000 සහ 300,000 ක වෙප් ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදනය මත ඇස්තමේන්තු කර ඇත. කැපිටල් සමාගම වෙප් එකක් රු: 1000 බැගින් විකුණයි.

සමාගමේ අලෙවි පිරිවැය මූලිකාංග දෙකකින් සමන්විත වේ. විචල්‍ය අලෙවි පිරිවැය (විකුණුම් කොමිස්) ආදායමින් 5% කි. ස්ථාවර මාසික පිරිවැය රු: 650,000 කි. මෙම සමාගමෙහි වූ එක්තරා විකුණුම් නියෝජිතයකු විසින් 2011 ඔක්තෝම්බර් වලදී කැපිටල් සමාගම විසින් අලෙවිකරණ නොලබන ගණුදෙනුකරුවකුට වේප් 1000 ක් එකක් රු: 800 බැගින් විකිණීමට සභාපතිවරයාගේ අවසර ඉල්ලා සිටියේය. මුළු ඇස්තමේන්තුගත නිෂ්පාදන පිරිවැයට වඩා විකුණුම් මිල අඩු නිසා මෙම විශේෂ ඇණවුම පිළිබඳ යෝජනාව සභාපතිවරයා ප්‍රතික්ෂේප කළේය.

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

- (i) විශේෂ ඇණවුම භාරගත්තේ නම් තම මාසික මෙහෙයුම් ආදායමට වන බලපෑම කොතෙක්ද?
- (ii) මෙම විශේෂ ඇණවුම් භාරගැනීම හෝ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට ප්‍රථම සභාපතිවරයා විසින් සලකා බැලිය යුතු කරුණු මොනවාද?

(ලකුණු 12)

අ) "අනාගතයේදී තීරණ ගැනීමේ කාර්යය සඳහා අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැය ක්‍රමය නොමඟ යවන සුළු බවත්, ඒ සඳහා ආන්තික පිරිවැයකරණ ක්‍රමය සැලකිල්ලට ගත යුතු බවත්, මූල්‍ය අධ්‍යක්ෂකවරයකු යෝජනා කරයි." ඔබ මෙම ප්‍රකාශයට එකඟ වන්නෙහිද? හේතු දක්වන්න.

(ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 20)

(04) සෙනුද සමාගම A, B, C සහ D යන භාණ්ඩ හතර නිෂ්පාදනයේ නියැලී සිටී. ඒ පිළිබඳ තොරතුරු පහත දක්වා ඇත.

නිෂ්පාදිතය	විකුණුම් ඒකක (000')	ඒකකයක විකුණුම් මිල (රු:)	ඒකකයක විචල්‍ය පිරිවැය (රු:)
A	40	80	56
B	20	160	32
C	100	16	16.8
D	40	40	28
	200		

අයවැයගත ස්ථාවර පිරිවැය වර්ෂයකට රු: 800,000 කි.

අවශ්‍ය වන්නේ,

අ) එක් එක් නිෂ්පාදිතය විසින් උපයන ලද මුළු සහභාගය සහ එම නිෂ්පාදිතවල සංයුක්ත මුළු සහභාගය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 03)

ආ) සමච්ඡේද ලක්ෂ්‍යයේ විකුණුම් ආදායම ගණනය කර මෙම නිෂ්පාදිත වර්ග හතර එම ආදායම ජනනය කළ යුත්තේ කෙසේ දැයි පෙන්වන්න.

(ලකුණු 04)

ඇ) ඉහත තොරතුරු මත පදනම්ව විකුණුම්වලට සහභාගය ප්‍රස්තාරයක ලකුණු කරන්න. (ලාභ පරිමා ප්‍රස්තාරය) සමච්ඡේද ලක්ෂ්‍යය ඔබගේ ප්‍රස්තාරයේ දක්වන්න.

(ලකුණු 06)

ඈ) සමස්ත විකුණුම්වලට සහභාග අනුපාතය (C/S Ratio) වැඩි දියුණු කළ හැකි ආකාර තුනක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 03)

ඉ) ඒකක 200,000 ක අලෙවි මිශ්‍රය A, B, C සහ D අතර පිළිවෙලින් 2:4:3:1 යන අනුපාතයට වෙන්ස් විය යුතු බවට කළමනාකරණය තීරණය කර ඇත. නව සමච්ඡේද ලක්ෂ්‍යය විකුණුම් ආදායමක් ලෙස ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 20)

(05) මධුවන්ති ලිමිටඩ් යනු "Q" නැමති භාණ්ඩය නිපදවන ආයතනයකි. එම ආයතනයට අදාළව පහත සඳහන් ඇස්තමේන්තු කරන ලද සංඛ්‍යාතමය දත්තයන් සහ සටහන් ඔබ වෙත සපයා ඇත.

"Q" භාණ්ඩයේ එක් ඒකකයක විකුණුම් මිල රු: 2000 කි. පසුගිය කාර්තුවේ සත්‍ය විකුණුම් සහ ඉදිරි කාර්තු සඳහා අයවැයගත විකුණුම් පහත සපයා ඇත.

කාර්තුව	විකුණුම් ඒකක
පසුගිය කාර්තුව	1920
Q ₁	2880
Q ₂	2880
Q ₃	3360
Q ₄	2160

පළමු කාර්තුවේ ආරම්භක දිනය අප්‍රේල් 01 වන දිනයයි.

සියලුම විකුණුම් ණයට සිදුවේ. ණයගැතියන්ගෙන් 75% ක් අදාළ කාර්තුව තුළදීම සහ 20% ක් ඊළඟ කාර්තුවේදී ගෙවීම් කරන බවට පසුගිය විකුණුම් වාර්තා පෙන්වුම් කරයි. ඉතිරි ණයගැතියන් ප්‍රමාණය බොල් ණය ලෙස කපා හරී.

පළමු කාර්තුව ආරම්භයේදී බැංකු ගිණුමේ ශේෂය රු: 500,000 ක් වන අතර රු: 1000,000 ක අයිරා පහසුකමක් ආයතනයට ලැබී ඇත.

කාර්තුව	ප්‍රාථමික පිරිවැය (රුපියල්)	වැටුප් (රුපියල්)	කුලිය (රුපියල්)	පරිපාලන වියදම් (රුපියල්)
පසුගිය කාර්තුව	1270,000	310,000	40,000	140,000
Q ₁	1550,000	350,000	40,000	150,000

Q ₂	1820,000	350,000	40,000	150,000
Q ₃	1220,000	300,000	60,000	150,000
Q ₄	1550,000	350,000	60,000	160,000

සටහන්,

- 1) ද්‍රව්‍ය සැපයුම එක සමානව ලැබෙන අතර ගෙවීම් සිදු කරනුයේ ඊළඟ මාසයේදීය. කොඟ මට්ටම්වල වෙනසක් සිදු නොවේ.
- 2) වැටුප් සඳහා ගෙවීම් එම වියදම දරණ කාර්තුවේදීම සිදු කරයි.
- 3) සෑම කාර්තුවකම අදාළ කුලිය කාර්තුව ආරම්භක දිනයේදී ගෙවිය යුතුය.
- 4) පරිපාලන වියදම අදාළ කාර්තුව තුළදීම ගෙවිය යුතුය.

වෙනත් වියදම්/ ආදායම්.

- (i) විචල්‍ය පොදුකාර්ය ලෙස සෑම කාර්තුවකදීම වැටුප් බිලෙන් 60% කට සමාන වටිනාකමක් ගෙවනු ලබයි.
- (ii) වර්ෂනම් ලෙස වර්ෂයකට රු: 300,000 ක මුදලක් ජුනි 01 වන දින සහ දෙසැම්බර් 01 වන දින වාරික දෙකකින් ගෙවනු ලබයි.
- (iii) විකුණුම් කොමිස් ලෙස දළ විකුණුම්වලින් 10% ක් විකුණුම් සිදුවූ කාර්තුවට පසු කාර්තුවේදී ගෙවනු ලබයි.
- (iv) සැප්තැම්බර් 30 වන දින සහ මාර්තු 31 වන දිනයන්හි රු: 4,000,000 වටිනා භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වල අර්ධ වාර්ෂික පොළිය, වර්ෂයකට 15% ක අනුපාතයකට ලැබිය යුතුය.
- (v) පසුගිය වර්ෂය සඳහා අවසාන ලාභාංශ ලෙස කොටස් 500,000 ක් සඳහා කොටසකට රු: 0.50 බැගින් ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර, මෙය පළමු කාර්තුව තුළදී ගෙවනු ඇත. මේ හා සමානම ප්‍රමාණයක් අතුරු ලාභාංශ ලෙස තෙවන කාර්තුවේදී ගෙවිය යුතුය.
- (vi) අගෝස්තු මසදී රු: 3,000,000 ක් පිරිවැය වූ නව යන්ත්‍රයක් සවිකරනු ඇත. මේ සඳහා ගෙවීම් කිරීමේදී වටිනාකමින් 10% ක් මාස හයකට පසුව ගෙවනු ලබන අතර, ඉතිරි මුදල යන්ත්‍රය සවිකරන අවස්ථාවේදීම ගෙවනු ඇත.
- (vii) කාර්තුවකට අදාළ ඤය රු: 50,000 කි.
- (viii) මාසයකට අදාළ විකුණුම් හා බෙදාහැරීමේ වියදම රු: 50,000 ක් වන අතර, ඒ සඳහා අදාළ මාසය තුළදීම ගෙවීමු සිදු කරනු ලබයි.
- (ix) බැංකු අයිරා සඳහා ගෙවිය යුතු පොළිය වාර්ෂිකව 20% වන අතර, එය ඊට පසු වර්ෂයේදී ගෙවනු ඇත. මෙය ගණනය කරනු ලබන්නේ කාර්තු හතරේ අවසන් දිනයේදී වූ මුදල් ශේෂයන්ගේ සාමාන්‍ය ගැනීමෙනි. (මෙම වසරේදී පොළී ගෙවීමක් සිදු නොවනු ඇත.)

අවශ්‍ය වන්නේ,

අ) ඉදිරි වර්ෂයට අදාළ මුදල් අයවැය කාර්තු පදනමට පිළියෙල කරන්න.

(ලකුණු 08)

ආ) ඉදිරි වර්ෂයට අදාළ ඇස්තමේන්තුගත ලාභාලාභ ගිණුම පිළියෙල කරන්න.

(ලකුණු 08)

ඇ) මධුචන්ති ආයතනයට ඔවුන්ගේ කෙටිකාලීන මුදල් හිඟය පියවාගත හැකි විවිධ ආකාරයන් විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 20)

(06) අ) සෙමිකෝ සමාගම නව උපකරණයක එක්තරා උපාංගයක් මිලදී ගැනීමට බලාපොරොත්තු වේ. මෙම උපකරණයෙහි මොඩලයන් දෙකක් එනම් X හා Y ඇති අතර එක් මොඩලයක ධාරිතාවය තරමක් ඉහළ අතර එහි පැවැත්මද අනෙකට වඩා ඉහළ වේ. මෙම එක් එක් මොඩලයට අදාළ වූ අපේක්ෂිත පිරිවැය හා ලාභයන් පහත පරිදි වේ.

	X	Y
ප්‍රාග්ධන පිරිවැය (රු:)	800,000	1,500,000
ආයු කාලය	අවු: 05	අවු: 05
කෂය පෙර ලාභය	රු:	රු:
පළමු වසර	500,000	500,000
දෙවන වසර	500,000	500,000
තෙවන වසර	300,000	600,000
සිව්වන වසර	200,000	600,000
පස්වන වසර	100,000	600,000
සුංඞුං අගය	0	0

සාමාන්‍ය ප්‍රතිලාභ අනුපාතිකය ගණනය කෙරෙනුයේ කෂය පසු සාමාන්‍ය වාර්ෂික ලාභය, වත්කමෙහි සාමාන්‍ය ශුද්ධ පොත් අගයෙන් බෙදීමෙනි.

අවශ්‍ය වනුයේ,

සමාගමේ ඉලක්කගත සාමාන්‍ය ප්‍රතිලාභ අනුපාතිකය 30% ක් වේ නම් කුමන උපාංගය තෝරාගත යුතු වේදැයි තීරණය කරන්න.

(ලකුණු 10)

ආ) XYZ සමාගම විවිධ වර්ගයේ නිෂ්පාදිතයන් නිෂ්පාදනය කරන සමාගමකි. මෙම සමාගම විසින් නව නිෂ්පාදනයක් වන "X" නිපදවීමට බලාපොරොත්තු වන අතර එම ව්‍යාපෘතියට අදාළව පහත තොරතුරු දක්වා ඇත.

(i) මෙම ව්‍යාපෘතියට අදාළව නව යන්ත්‍රයක්ද (පිරිවැය රු: 3,000,000 ක් වන) සහ දැනට වසර දෙකකට ඉහතදී පිරිවැය රු: 1,800,000 ක් වන වර්තමාන ශුද්ධ පොත් අගය රු: 600,000 ක් වන පවතින යන්ත්‍රයක්ද යොදවා ගෙන ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතියේ ජීව කාලය වසර 05 ක් වන අතර නව යන්ත්‍රයේ සුංඞුං අගය රු: 100,000 කි.

(ii) ආයෝජනයේ කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවය පළමු වසර තුළදී රු: 350,000 ක් වන අතර දෙවන වසරේ එය තවත් රු: 100,000 ක් යෙදවීමෙන් ඉහළ නැංවීමට බලාපොරොත්තු වන අතර, මෙම ව්‍යාපෘතිය අවසන් වන තෙක් කාරක ප්‍රාග්ධනය මෙම මට්ටමේ පවත්වා ගෙන යාමට අදහස් කරයි. ව්‍යාපෘතිය අවසානයේ මේ සියල්ල උපලබ්ධි වනු ඇත.

(iii) නිෂ්පාදනයේ වාර්ෂික විකුණුම් ප්‍රමාණය ඒකක 10,000 ක් වන අතර ඒකකයක් රු. 900 කට අලෙවි කරයි. ඒකක පිරිවැය මතු සඳහන් පරිදිය.

සෘජු ශ්‍රමය (පැයකට රු. 100 බැගින් පැය 04 ක් සඳහා)	400
සෘජු අමුද්‍රව්‍ය	200
කෂය ඇතුළත්ව ස්ථාවර පිරිවැය	<u>100</u>
	<u>700</u>

(iv) සමාගමේ ප්‍රාග්ධන පිරිවැය 15% කි.

XYZ සමාගම විසින් මෙම යන්ත්‍රය මිලදී ගත යුතු වන්නේදැයි ඔබ විසින් තීරණය කරන්න. (බදු නොසලකා හරින්න.)

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 20)

(07) තනි පුද්ගල ව්‍යාපාරිකයන් දෙදෙනෙකු වන කාන්තාවන් සහ සමීරගේ වෙළඳ ව්‍යාපාර දෙකට අදාළව ලාභාලාභ ප්‍රකාශනය සහ ශේෂ පත්‍රය පහතින් දක්වා ඇත.

2010 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ලාභාලාභ ප්‍රකාශනය

		කාන්තාවන් (රු.)		සමීර (රු.)
විකුණුම්		2,000,000		4,000,000
අඩුකලා: විකුණුම් පිරිවැය				
ආරම්භක තොගය	140,000		580,000	
(+) ගැනුම්	<u>880,000</u>		1,880,000	
	1020,000		2,460,000	
(-) අවසන් තොගය	<u>120,000</u>	<u>900,000</u>	<u>620,000</u>	<u>1,840,000</u>
දළ ලාභය		1,100,000		2,160,000
අඩුකලා: මෙහෙයුම් වියදම්		<u>700,000</u>		<u>1,160,000</u>
මෙහෙයුම් ලාභය		400,000		1,000,000
අඩුකලා : පොළී වියදම		<u>40,000</u>		<u>60,000</u>
ශුද්ධ ලාභය		<u>360,000</u>		<u>940,000</u>

2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂ පත්‍රය

		කාන්තාවන් (රු.)		සමීර (රු.)
වත්කම්				
ජංගම නොවන වත්කම් (ශුද්ධ)		2,000,000		3,500,000
තොග		120,000		620,000
වෙළඳ ණයගැතියෝ	81,600		510,000	

අඩුකලා :				
අඩමාන ණය සඳහා වෙන්කිරීම්	1,600	80,000	10,000	500,000
අතැති මුදල්		100,000		360,000
		<u>2,300,000</u>		<u>4,980,000</u>
අයිතිකරුවන්ගේ හිමිකම් හා වගකීම්.				
ප්‍රාග්ධනය 01/01/2010	1,400,000		2,420,000	
ශුද්ධ ලාභය	360,000	1,760,000	940,000	3,360,000
ජංගම නොවන වගකීම් : බැංකු ණය		400,000		600,000
ජංගම වගකීම්.		<u>140,000</u>		<u>1,020,000</u>
		<u>2,300,000</u>		<u>4,980,000</u>

අමතර තොරතුරු :-

(i) 2010 වර්ෂය ආරම්භයේදී ව්‍යාපාර දෙකෙහි ආරම්භක වත්කම් මෙසේය.

කාන්චන් රු: 2, 220, 000

සමීර රු: 4, 820, 000

(ii) කාන්චන් හා සමීර එකම ව්‍යාපාර ක්ෂේත්‍රයන්හි නියුතු වූවන් වේ.

(iii) මෙම ව්‍යාපාර දෙකෙහි මුළු මිලට ගැනුම් සහ විකුණුම්වලින් 50% ක් ණය පදනම මත වේ.

අ) ව්‍යාපාරයන් දෙක සඳහා පහත අනුපාතිකයන් ගණනය කරන්න.

(i) වත්කම් මත ප්‍රතිලාභය

(ii) විකුණුම් මත ප්‍රතිලාභය

(iii) ජංගම අනුපාතිකය

(iv) ක්ෂණික අනුපාතිකය

(v) තොග පිරිවැටුම

(vi) සාමාන්‍ය එකතු කිරීමේ කාලය

(ලකුණු 12)

ආ) ගණනය කරන ලද අනුපාතිකයන් මත පදනම්ව කාන්චන් සහ සමීරගේ ව්‍යාපාරයන් දෙකෙහි මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරීත්වය සහ මූල්‍යමය තත්ත්වය පිළිබඳව සංසන්දනාත්මක විශ්ලේෂණයක් සපයන්න. ඔබගේ විශ්ලේෂණයට අනුව ගැටළු සහගත තත්ත්වයන් සහ ඒවාට හේතු පාදකයන් මොනවාදැයි හඳුනාගන්න.

(ලකුණු 05)

ඇ) මෙම ව්‍යාපාරයන් දෙකෙහි ලාභදායකත්වයෙහි සහ ද්‍රවශීලතාවයෙහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය පිළිබඳව අර්ථකථනය කිරීමට අවශ්‍ය අතිරේක තොරතුරු මොනවාද?

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 20)

Table A-1 The Present Value of One Rupee (Contd.)

Year	11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%
1	.901	.893	.885	.877	.870	.862	.855	.847	.840	.833
2	.812	.797	.783	.769	.756	.743	.731	.718	.706	.694
3	.731	.712	.693	.675	.658	.641	.624	.609	.593	.579
4	.659	.636	.613	.592	.572	.552	.534	.516	.499	.482
5	.593	.567	.543	.519	.497	.476	.456	.437	.419	.402
6	.535	.507	.480	.456	.432	.410	.390	.370	.352	.335
7	.482	.452	.425	.400	.376	.354	.333	.314	.296	.279
8	.434	.404	.376	.351	.327	.305	.285	.266	.249	.233
9	.391	.361	.333	.308	.284	.263	.243	.225	.209	.194
10	.352	.322	.295	.270	.247	.227	.208	.191	.176	.162
11	.317	.287	.261	.237	.215	.195	.178	.162	.148	.135
12	.286	.257	.231	.208	.187	.168	.152	.137	.124	.112
13	.258	.229	.204	.182	.163	.145	.130	.116	.104	.093
14	.232	.205	.181	.160	.141	.125	.111	.099	.088	.078
15	.209	.183	.160	.140	.123	.108	.095	.084	.074	.065
16	.188	.163	.141	.123	.107	.093	.081	.071	.062	.054
17	.170	.146	.125	.108	.093	.080	.069	.060	.052	.045
18	.153	.130	.111	.095	.081	.069	.059	.051	.044	.038
19	.138	.116	.098	.083	.070	.060	.051	.043	.037	.031
20	.124	.104	.087	.073	.061	.051	.043	.037	.031	.026
21	.112	.093	.077	.064	.053	.044	.037	.031	.026	.022
22	.101	.083	.068	.056	.046	.038	.032	.026	.022	.018
23	.091	.074	.060	.049	.040	.033	.027	.022	.018	.015
24	.082	.066	.053	.043	.035	.028	.023	.019	.015	.013
25	.074	.059	.047	.038	.030	.024	.020	.016	.013	.010
30	.044	.033	.026	.020	.015	.012	.009	.007	.005	.004
35	.026	.019	.014	.010	.008	.006	.004	.003	.002	.002
40	.015	.011	.008	.005	.004	.003	.002	.001	.001	.001
45	.009	.006	.004	.003	.002	.001	.001	.001	.000	.000
50	.005	.003	.002	.001	.001	.001	.000	.000	.000	.000

Table A-1 The Present Value of One Rupee

Year	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
1	.990	.980	.971	.962	.952	.943	.935	.926	.917	.909
2	.980	.961	.943	.925	.907	.890	.873	.857	.842	.826
3	.971	.942	.915	.889	.864	.840	.816	.794	.772	.751
4	.961	.924	.888	.855	.823	.792	.763	.735	.708	.683
5	.951	.906	.863	.822	.784	.747	.713	.681	.650	.621
6	.942	.888	.837	.790	.746	.705	.666	.630	.596	.564
7	.933	.871	.813	.760	.711	.665	.623	.583	.547	.513
8	.923	.853	.789	.731	.677	.627	.582	.540	.502	.467
9	.914	.837	.765	.703	.645	.592	.544	.500	.460	.424
10	.905	.820	.744	.676	.614	.558	.508	.463	.422	.386
11	.896	.804	.722	.650	.585	.527	.475	.429	.388	.350
12	.887	.789	.701	.625	.557	.497	.444	.397	.356	.319
13	.879	.773	.681	.601	.530	.469	.415	.368	.326	.290
14	.870	.758	.661	.577	.505	.442	.388	.340	.299	.263
15	.861	.743	.642	.555	.481	.417	.362	.315	.275	.239
16	.853	.728	.623	.534	.458	.394	.339	.292	.252	.218
17	.844	.714	.605	.513	.436	.371	.317	.270	.231	.198
18	.836	.700	.587	.494	.416	.350	.296	.250	.212	.180
19	.828	.686	.570	.475	.396	.331	.277	.232	.194	.164
20	.820	.673	.554	.456	.377	.312	.258	.215	.178	.149
21	.811	.660	.538	.439	.359	.294	.242	.199	.164	.135
22	.803	.647	.522	.422	.342	.278	.226	.184	.150	.123
23	.795	.634	.507	.406	.326	.262	.211	.170	.138	.112
24	.788	.622	.492	.390	.310	.247	.197	.158	.126	.102
25	.780	.610	.478	.375	.295	.233	.184	.146	.116	.092
30	.742	.552	.412	.308	.231	.174	.131	.099	.075	.057
35	.706	.500	.355	.253	.181	.130	.094	.068	.049	.036
40	.672	.453	.307	.208	.142	.097	.067	.046	.032	.022
45	.639	.410	.264	.171	.111	.073	.048	.031	.021	.014
50	.606	.372	.228	.141	.087	.054	.034	.021	.013	.009

Table A-1 The Present Value of One Rupee

Year	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
1	.990	.980	.971	.962	.952	.943	.935	.926	.917	.909
2	.980	.961	.943	.925	.907	.890	.873	.857	.842	.826
3	.971	.942	.915	.889	.864	.840	.816	.794	.772	.751
4	.961	.924	.888	.855	.823	.792	.763	.735	.708	.683
5	.951	.906	.863	.822	.784	.747	.713	.681	.650	.621
6	.942	.888	.837	.790	.746	.705	.666	.630	.596	.564
7	.933	.871	.813	.760	.711	.665	.623	.583	.547	.513
8	.923	.853	.789	.731	.677	.627	.582	.540	.502	.467
9	.914	.837	.763	.703	.645	.592	.544	.500	.460	.424
10	.905	.820	.744	.676	.614	.558	.508	.463	.422	.386
11	.896	.804	.722	.650	.585	.527	.475	.429	.388	.350
12	.887	.789	.701	.625	.557	.497	.444	.397	.356	.319
13	.879	.773	.681	.601	.530	.469	.415	.368	.326	.290
14	.870	.758	.661	.577	.505	.442	.388	.340	.299	.263
15	.861	.743	.642	.555	.481	.417	.362	.315	.275	.239
16	.853	.728	.623	.534	.458	.394	.339	.292	.252	.213
17	.844	.714	.605	.513	.436	.371	.317	.270	.231	.198
18	.836	.700	.587	.494	.416	.350	.296	.250	.212	.180
19	.828	.686	.570	.475	.396	.331	.277	.232	.194	.164
20	.820	.673	.554	.456	.377	.312	.258	.215	.178	.149
21	.811	.660	.538	.439	.359	.294	.242	.199	.164	.135
22	.803	.647	.522	.422	.342	.278	.226	.184	.150	.123
23	.795	.634	.507	.406	.326	.262	.211	.170	.138	.112
24	.788	.622	.492	.390	.310	.247	.197	.158	.126	.102
25	.780	.610	.478	.375	.295	.233	.184	.146	.116	.092
30	.742	.552	.412	.308	.231	.174	.131	.099	.075	.057
35	.706	.500	.355	.253	.181	.130	.094	.068	.049	.036
40	.672	.453	.307	.208	.142	.097	.067	.046	.032	.022
45	.639	.410	.264	.171	.111	.073	.048	.031	.021	.014
50	.606	.372	.228	.141	.087	.054	.034	.021	.013	.009